

behind doors®

AINB - VAKMAGAZINE VOOR DE INTERIEURARCHITECT #042015

DOSSIER AKOESTIEK

verbeter de leef- en werkruimte door goed gekozen akoestische materialen

PROJECT IN DE KIJKER

renovatie juwelierszaak
Delobelle architecten

FIDIAS AWARDS 2015

nabeschouwing + de winnende projecten

INTERIEURNIEUWS

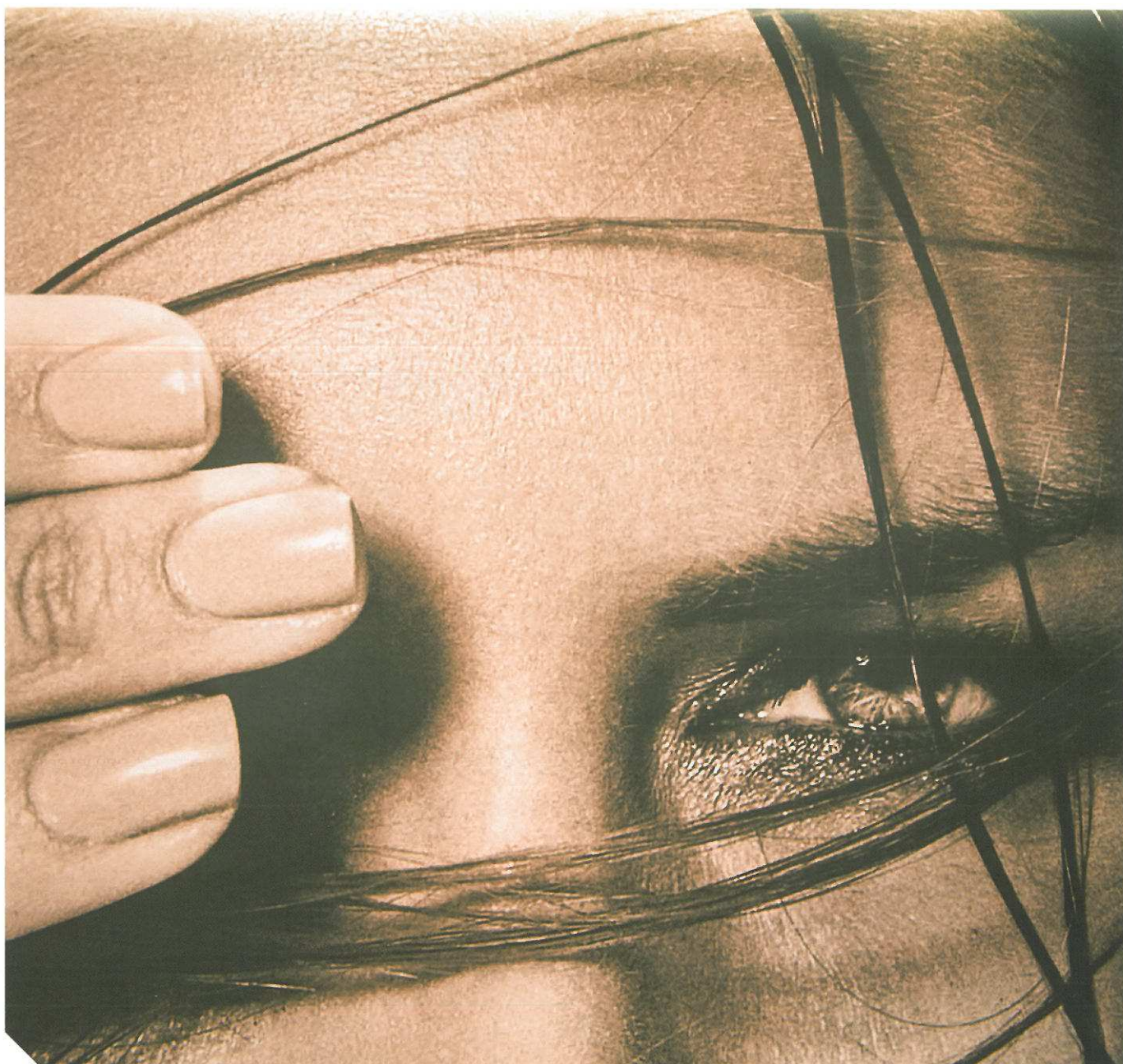
uit binnen- en buitenland

Opdrachtgever: Hoeschrift - 4de editie 2015 | V.U. Kurt Dreyzer | PS6 nv | Research Campus | B1 | 3500 Hasselt | T +32 (0) 11 24 09 95 | info@ps6.be | www.ps6.be | Architectuur: 300 | Hasselt | België

GOED GEKOZEN AKOESTISCHE MATERIALEN

zorgen voor
een aangename
rustige sfeer

PROJECT

**verbouwing Interieur
juwelierszaak Yzerbyt**

Juwelier Yzerbyt is al jaren een begrip in de dorpskern van Sint-Kruis-Brugge. Voor de recente verbouwing van het interieur van hun winkel deden ze beroep op het architectenbureau Delobelle uit Gent. Naast het gebruik van natuurlijke en warme materialen ging heel wat aandacht naar de akoestiek.

“De winkel moet gezellig, warm en sfeervol zijn. Bezoekers moeten zich op hun gemak voelen als ze hier binnenkomen”, zo klonk de eenvoudige briefing die de architecten kregen. De akoestiek in winkels en restaurants laat vaak te wensen over, vindt interieurarchitect Marian Depuydt. Bij deze verbouwing besteedden de architecten hieraan extra aandacht. Interieurarchitect Marian Depuydt – “We zoeken akoestische oplossingen in functie van de toepassingen. Elke ruimte moet akoestisch goed zitten. Hoe vaak gebeurt het niet dat je op restaurant je tafelgenoot aan de andere zijde van de tafel nauwelijks verstaat? Voor mij is dit al een reden op zich om het restaurant niet meer te bezoeken.”

AKOESTISCHE TOEPASSINGEN

“We hebben zoveel mogelijk geluidsabsorberende materialen gebruikt die passen binnen het concept en binnen de soort van winkel”, aldus Marian Depuydt. Voor het nieuwe concept van Juwelier Yzerbyt hadden de architecten meteen al gedacht aan een zachte wand. Harde wanden weerkaatsen het geluid waardoor hinder kan ontstaan en waardoor het gesprek ook door anderen gevolgd kan worden. Zachte wanden doen de menselijke stem aangenamer klinken en sturen het geluid in de goede richting. De wand achter de toonbank is bekleed met een wit hoogpolig tapijt van de Belgische tapijtfabrikant BIC uit Kortrijk. Het tapijt is in één doorlopend stuk van vloer tot plafond. De warrige structuur van het tapijt wanneer je erover wrijft, is prachtig om te zien en geeft een warm en gezellig karakter aan het interieur. Het is ook leuker kijken dan naar een geschilderde muur, voegt de interieurarchitect eraan toe.

Omdat de architecten overtuigd zijn dat één akoestisch absorberend materiaal niet voldoende is in een interieur, werden nog andere materialen toegepast. Een tweede materiaal is een gestructureerde wand in baksteen. De gevelsteen die ook in de inkom is gebruikt, wordt herhaald in het interieur van de winkel. Zo worden exterieur en interieur met elkaar verbonden. De bakstenen strips zijn verlijmd op een houten beplating. Opvallend zijn de open voegen die de geluidsabsorbatie nog verhogen. Al in de ruwbouwfase bewees dit lijmmetselwerk zijn uitzonderlijk akoestische eigenschappen.

De materialen die je kiest als architect of interieurarchitect zijn doorslaggevend, niet alleen voor de vormgeving maar ook voor het gevoel en het effect van de ruimte.

Als derde akoestisch absorberend materiaal kozen de architecten voor een houten latwerk. Een op maat gemaakte houten wand loopt als één lange verticale kolom vanaf de vloer tot tegen het plafond. De houten kolom loopt als een zichtas naar boven en stuwt jouw blik naar boven tot in de vide waarachter zich het atelier van de juwelier bevindt. De houten wand is opgebouwd uit een structuur van dikkere en dunnere latten in getint eikenhout. Achter de spleten tussen de planken zit een zacht isolatiemateriaal dat het geluid goed absorbeert. Dezelfde houten structuur is gebruikt voor de toonbank. De toonbank – een juweel op zich – is een ontwerp van het architectenbureau en werd volledig op maat gemaakt. Twee ellipsvormige volumes met houten latwerk zijn met elkaar verbonden door een balkvormig volume voorzien van verlichte presentatieboxen voor de sieraden. Ook hier zorgen de houten latten met gleuven waarachter een zacht absorberend materiaal zit, voor een betere akoestiek. Het bovenblad van de toonbank is in structuur lakwerk. Het roodbruin getinte hout wordt nog eens herhaald in de zitbank aan de tegenovergestelde wand waar de bezoekers even plaats kunnen nemen om hun beurt af te wachten. “We hebben hier geen donkere en dure houtsoort zoals wengé gebruikt. Het eikenhout is gemakkelijk in een kleur te tinten. De andere gebruikte materialen zijn MDF wit gelakt voor de presentatieboxen, buiten zijn het witte stalen boxen. De nissen zijn eenvoudig geschilderd.”

PUZZELWERK

Aan de vormgeving van het interieur ging heel wat puzzelwerk vooraf. Opvallend zijn de organische vormen.

“De winkel bestaat al heel lang. Bij de recente verbouwing hebben we heel wat gerecureerd en niet ‘from scratch’ gewerkt. Dat is ook goed en past volledig binnen onze ecologische principes. De dingen die minder goed waren – zoals de akoestiek – hebben we aangepakt. De voordeur hebben we verplaatst en al de hangkastjes zijn opnieuw gebruikt. Al wat kon herbruikt worden, is ook herbruikt.”

Zo bleef de kastenwand behouden en in de bestaande plafondarmatuur werden energiezuinige led lampen geplaatst.

Vroeger was de inkom van de winkel centraal, met vitrines langs beide zijden. Door de inkom naar de zijkant te verplaatsen, creëerden de architecten een soort van wandelgang die je leidt langs verspringende etalage volumes. Binnen wordt de aandacht opnieuw getrokken en omgeleid door de verlichte etalages zodat je ook hier nog heel wat te zien krijgt. Door de nieuwe indeling krijg je als bezoeker een verrassingseffect en een echte winkelbelevens. Achteraan in de winkel – aan het zicht onttrokken door een golvende, organische wand – staat de werktafel van de juwelier waar hij kleine herstellingen uitvoert. Achter de wand is tevens wat bergruimte voorzien. Alles is getekend door het architectenbureau en op maat gemaakt zoals ook de besprekingstafel en zitbank in de hoek.

BELANG VAN AKOESTIEK

Waarom is akoestiek zo belangrijk in een interieur?

"Wanneer je van 's morgens tot 's avonds in een ruimte bent met harde geluiden, werkt dit op jouw gemoed. We zijn met ons bureau al vaak geconfronteerd met dit probleem omdat we ook al projecten gedaan hebben zoals scholen, kinderdagverblijven en rusthuizen. De akoestiek moet geschikt zijn voor de functie van een ruimte. Ik vind dat akoestiek onvoldoende onderwezen wordt in de interieuropleidingen. De materialen die je kiest als architect of interieurarchitect zijn doorslaggevend, niet alleen voor de vormgeving maar ook voor het gevoel en het effect van de ruimte. Hier wordt veel te weinig bij stilgestaan. Als het maar mooi is, maar dat is voor ons niet voldoende."

Anderzijds zien we dat steeds meer fabrikanten met akoestiek bezig zijn?

"Inderdaad, goede akoestische oplossingen worden al lang door fabrikanten aangeboden, maar we zien de laatste jaren zelfs interieur elementen in akoestisch absorberend materiaal als een soort gadget op de markt komen. Die dragen echter nauwelijks bij. Textiel is lang weggebannen geweest in de architectuur. Textiel kan prachtig zijn. Je ziet inderdaad dat het terugkomt. Heel hoge ruimtes, verdiepingen hoog waarin lange gordijnen hangen vind ik prachtig. De gordijnen zorgen voor een bijzondere sfeer. Wandtapijten zijn terug van weggeweest. Naar tapijten toe, zien we dat er nog onvoldoende producten aanwezig zijn op de markt die beantwoorden aan de normen voor openbare of schoolgebouwen. Alles is getest op de vloeren maar nooit op de wanden."

Hoe staat het met de akoestische oplossingen voor het plafond?

"Akoestische plafonds zijn al langer gekend. Systeemplafonds en spanplafonds met perforaties zijn slechts

één oplossing. Bij problemen probeert men achteraf aan een bestaande ruimte akoestisch absorberende materialen toe te voegen maar dan is het eigenlijk al te laat. Dit moet al in het concept mee bedacht worden. Welke materialen zijn zacht en akoestisch waardevol en welke niet? Een oplossing achteraf is slechts een pleister op de wonde. Eigenlijk moet je die wonden voorkomen."

Wat heb je nodig voor een geschikte akoestiek?

"Voor een goede absorptie van de geluiden moet je de beschikbare materialen correct gebruiken en daar heb je plaats of ruimte voor nodig. Wanneer je de tegels van een systeemplafond rechtstreeks tegen het plafond plaatst, is de absorberende waarde gering. Er moet soms een ruimte van ongeveer dertig centimeter lucht zijn tussen plafond en tegel, wat een plenum genoemd wordt."

Zijn er materialen die absoluut niet akoestisch absorberend zijn?

"Harde materialen zoals glas en beton hebben geen akoestisch absorberende eigenschap. Gestoffeerde zetels en stoelen dan weer wel maar de oppervlakte is te klein om veel te betekenen. In het interieur van Juwelier Yzerbyt hebben we gewerkt met een gelijke verhouding: de helft zachte materialen en de andere helft harde. Dit vraagt uiteraard heel wat denkwerk en voorbereiding."

REALISATIE: AINB LEDEN ROBBY DELOBELLE EN
MARIAN DEPUYDT VAN DELOBELLE ARCHITECTEN
WWW.ARCHITECTENDELOBELLE.BE

TEKST: INGRID ALLAERTS

FOTOGRAFIE: KRIS DIMITRIADIS - STUDIOPSG.BE